

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Minona

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 158.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403939420720/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

have et uopfyldt Ønske! Jeg saae bønfuldende til Moder: hun nikkede, men truede idetsamme smilende og advarende med Fingeren. Jublende faldt jeg min Gudmoder om Halsen, og foer med høie Spring ud af Stuen, ned i Haven, hvor jeg til min store Beroligelse saae Ane Marias hvide Liin ved Jordbærbedene. Med Hjertet bankende høit af Glæde lagde jeg Armbaandet i hendes Skjød og sagde: »Sælg det – det er mit! Saa kan Du kjøbe varme Dynner til Susanne og al den Medicin hun behøver!» og uden at vente paa Svar løb jeg bort ligesaa hurtigt som jeg var kommen, og fremstillede mig for Selskabet med Vingerne hængende løse ned ad Ryggen, men med Sjæl og Hjerte bevinget af Lyksalighed. Det blev imidlertid en kort Forneelse. Moder kaldte Lugekonen til sig og tog Armbaandet tilbage, efter at have betalt en lille Sum i Løsepeng. Paa mig var hun for første Gang i sit Liv – vred. »Kan Du ikke begribe, at det var *dig*, ikke den gamle Bondekone, Tante Nathalie gav sit Armbaand til?» sagde hun blandt andet. Nei *dengang*, kunde jeg ikke fatte Distinctionen – der skulde Tid og Erfaring til at lære mig, at der intet større Krav gives paa de Riges Gavnildhed – end ikke at behøve den; at de give Alt til hinanden indbyrdes, og saagodtsom intet til de Fattige. Jeg forstod ikke min Moders Bemærkning, men jeg grublede over den, og Oppositionen i mit Indre sugede Næring deraf.

Fra den Dag blev jeg overgivet til Gouvernantens Varetægt, og saaledes berøvet min sidste Rest af Frihed. Men hvor ubehageligt dette end i mange Henseender var mig, betragtede jeg det dog inden kort Tid som en Lykke, thi nu kom jeg til at leve sammen med min Søster, der allerede i et Par Aar havde været overladt til Gouvernantens Veiledning. Jeg trængte til en ganske anden Kjærlighed end min Moders, der vel glædede men ikke tilfredsstillede mig, og den fandt jeg hos Clara, der elskede mig med al sit rige Hjertes Varme. Jeg paa min Side glædede mig som en Moder over hendes Fortrin, og saae op til hende som et Barn – anderledes veed jeg ikke at udtrykke den Blanding af Æmhed og Beundring, hvoraf min Følelse bestod. Men uagtet vor gjensidige Kjærlighed, var der ingen gjensidig Fortrolighed imellem os; hun betroede mig alt – sine Triumpher og Eventyr – de begyndte tidligt – sine Luftkasteller og Drømme – og jeg, den yngre Søster, lyttede dertil med et Barns

naive Opmærksomhed, og en Voxens Omhu for hendes Lykke. Men mine Drømme betroede jeg hende ikke – jeg rugede helst i Ensomhed over det dunkle Tankeliv i min Sjæl. Kun af og til undslap mig ved Leilighed et Spørgsmaal, som røbede den hemmelige, halvbevidste Strid imellem det Liv, der rørte sig i mig, og det, der bevægede sig om mig. Engang i Religionstimen, da Gouvernanten med stor Salvelse talte om Guds Godhed og Retfærdighed, sagde jeg: »Forlanger Gud da ikke, at de Rige skulle dele deres Eiendom med de Fattige?» »Nei Frøken Tyra! den gode Gud har selv i sin Viisdom indrettet det saaledes, at der er Forskjel paa de Vilkaar, hvorunder Menneskene leve, og ethvert Forsøg paa at ophæve denne Forskjel, strider imod hans Hensigt, og mislykkes følgelig.» »Hvoraf veed man da, at Gud er god, siden han har indrettet det saa slet for de Fattige?» udbrod jeg lidenskabeligt. »Saaledes maa De ikke tale! Jeg har jo saa tit sagt Dem, at alt, hvad den kjære Gud gjør, er velgjort!» Denne Forsikkring, som jeg visselig tit havde hørt, var kun slet skikket til at berolige mit heftige og varme Hjertes Tvivl. Det brændte af Længsel efter at prøve sin Kjærligheds og Overbeviisnings Kraft i Kamp mod denne Gud, hvis det var sandt, at han virkelig havde givet saa uretfærdige Love! Hvor skulde jeg finde ham, for af ham selv at erfare, om man gjorde ham Uret, eller om han virkelig tillod at man gjorde Uret i hans Navn. Var der isaa-fald ikke en *anden* Gud, hvis Lov var Frihed og Kjærlighed, lige Vilkaar for alle hans Børn, lige Delagtighed i Livets Kamp og Møie – lige Andeel i Seirens Ære og Lyksalighed. Jeg begyndte med at fatte Mistro til Verdens Gud og endte med at betragte ham som min Fjende. Men dette var kun Drømmel mit Hjerte gik over Granhækken til mine gamle Venner – mens Kammerjomfruen pyntede mig i Flor og Silke! Min Indbildningskraft førte Krig med Verdens Ære, Glæde og Retfærdighed – men i Virkeligheden bandt Forholdene mig til Verden, og Clara gjorde mig den kjær. En fælleds Kjærlighed er et stærkt Baaud! saalænge *hun* var Verdens Afgud, havde den Deel i mit Hjerte, og jeg figurerede, om ikke med Ynde, saa dog med en vis Lethed og Sikkerhed som en halvvoxen Pige i mine Forældres Selskaber, uden at den Sammensværgelse, jeg havde stiftet i mit Hjerte røbede sig anderledes end ved en Ironie, der som Lynglint gjennembrød den ligegyldige Høflighed, der var bleven

mig til Vane. Man viste min Faders Navn og min Moders Skjønhed den Opmærksomhed at finde dette Væsen interessant og Moder sagde tidt med en triumpherende Mine til sin Gemal: »Nu kan du da se at Tyra voxer sig smuk! og ved Hjælp af sin udmærkede Forstand vil hun med Lethed tilegne sig den Føinhed i Smagen og Ligevægt i Væsenet, som hun endnu mangler.« Jeg optog denne tve-tydige Roes med en Blanding af Hede og Kulde, idet jeg af Hjertet ønskede at kunne anvende min Forstand til at afsløre denne »Føin- heds« og røkke denne »Ligevægt,« hvorunder saamegen Tomhed og Usandhed i denne Verden er grundet. Men der er en lang Vei fra Drøm til Virkelighed! Der skulde en stor og gennemgribende Ulykke, som for bestandigt gav mit Liv og min Personlighed et bestemt Præg, til at overvinde Vanens og Forholdenes Magt, hvorved jeg var knyttet til mine Omgivelser.

Henimod den Tid, da jeg som voxen Dame skulde indføres i det selskabelige Liv, og deeltage med min elskede Clara i alle de For- nøielser, som hun med barnlig Iver havde søgt at vække min Længsel efter, indtraf denne store Ulykke. Naar jeg tænker derpaa, gennemlever jeg paany al den Rædsel, der knugede mit Sind – min Tvivl, min Kamp, og den dyrtkjøbte Seiers Kval! – Clara var altid elskværdig og indtagende mod alle Mennesker men paa denne Tid foregik en – jeg kan ikke sige Forandring, men Forklaring i hendes Hjerter, der gav hendes Væsen en ny, ubeskrivelig Ynde. Det søde Barn, den henrivende Pige, blev en elskende Kvinde. En ung Maler, som Fader protegerede, vandt hans Datters og Arvings Hjer- te, imens han malede hendes Portrait. Maleriet blev ophængt i Sel- skabsaalen – næst Originalen dens bedste Prydelse – og Fader over- øste Kunstneren med Lovtaler og Gunstbeviisninger, langt fra at ane, hvor dyrt dette Billede skulde blive os alle. Han var altfor tryk i sit Aristocratie til at tænke sig Muligheden af den Forstaaelse, som jeg intet Øieblik havde tvivlet om, og Clara kunde være døet af Sorg, dersom hendes Elskede var reist uden at have erklæret sig for Faderen, uden at denne havde anet Aarsagen til hendes Sygdom. Men den uskyldige Pige betroede ham selv frimodigt sin Kjærlig- hed, og bad om hans Samtykke. Den Haardhed, hvormed dette blev hende nægtet, de bitre Behreidelser hvormed det forguede